

ва націоналістичного краєзнавчого характеру. Слідчий навіть не спромігся записати відповідь звинуваченого. Це «звинувачення», а також звинувачення в тому, що в молодості симпатизував РСДРП (меншовикам), невизнання своєї вини (не розкаяння в «злочинах»), та зухвалі заяви слідчим стали підставою для засудження О.М. Колонтая (як і більшості членів «групи») Особливою трійкою при УНКВС Полтавської області 17-19 листопада 1937 р. за ст.ст. 54-10, 54-11 КК УРСР до вищої міри покарання з конфіскацією майна. Вирок виконано 29 листопада 1937 р. у Полтаві.

Дружина – Любов Костянтинівна Колонтай, – неодноразово подавала запити щодо долі чоловіка і його реабілітації. Реабілітований Олекса Маркіянович Колонтай Полтавським обласним судом 5 липня 1958 р. Їхній єдиний син – Микола, загинув на фронті у вересні 1942 р.

Джерела інформації про О.М. Колонтая:

- 1.Центральний державний архів вищих органів влади. – Фонд 166. – Опис 12. – Справа 3522.
- 2.Архів Управління Служби безпеки України в Полтавській області. – Справа5179-с1-5.
- 3.Архів ПНПУ імені В.Г. Короленка. Накази директора ІСВ за 1931-1933 рр.

ПЕДАН Ілько Сергійович

Народився 20 липня 1891 або 1893 р (в різних джерелах - по-різному), в містечку Білоцерківка Хорольського повіту (тепер – Великобагачанського району) на Полтавщині, у селянській родині.

Закінчив Сорочинську учительську семінарію і влаштувався на роботу вчителя двокласної школи на Поділлі. В 1912 – 1914 рр. був учителем зразкової школи при учительській семінарії в Сорочинцях. У 1914 р. вступив на навчання до Полтавського учительського інституту, однак навчання не закінчив, і лише в 1921 році отримав кваліфікацію викладача природничих дисциплін, закінчивши природничий відділ Полтавського інституту народної освіти.

У 1920 – 1921 рр. викладав природознавство у Полтавській трудшколі №12. Вивчав флору Полтавського повіту. В 1921 – 1922 рр. працював лаборантом з ботаніки Полтавського пролетарського музею. В цей час вивчав флору Миргородського повіту. Впродовж 1922 – 1924 рр. був викладачем природознавства на педагогічних курсах імені Б.Грінченка в Біликах. Вивчив флору Кобеляцького повіту, створював кабінет місцевої природи. Як пише у своїх спогадах керівник курсів у Біликах видатний педагог Г.Г. Ващенко: «Період з 1921 до кінця 1923 рр. був найактивнішим періодом в моєму житті. Я поставив завдання зробити з учительської школи в Біликах справжню українську педагогічну школу, що готувала б народних учителів-патріотів, міцно зв'язаних з селом, добре озброєних знанням і педагогічною технікою. В цьому я зустрів велику підтримку з боку студентів, природника Ілька Педана... Це був високий мужчина, ще молодий, але з занадто серйозним і навіть суворим обличчям» [4].

У 1924 – 1928 рр. І.С. Педан викладав геологію, фізику і хімію в Полтавському педагогічному технікумі імені Драгоманова. Через злиття педтехнікуму і ПІНО, був прийнятий на посаду викладача І-ї категорії з геології й мінералогії (наказ по ПІНО № 20 від 25.09.1928 р.).

Однак уже в 1929 р. отримує направлення від НКО УСРР на навчання в аспірантурі науково-дослідного Інституту геології у Харкові (його науковим керівником був академік В.В.Резніченко).

Оскільки він працює в ПІНО ще й у 1929-1930 навчальному році, то навчання в перший рік, очевидно, було заочним. У 1930 р. він завідує кабінетом землезнавства, читає лекції з геології й мінералогії на третьому курсі агробіологічного факультету, керує курсовими роботами; на підготовчому курсі факультету молодшого концентру викладає хімію й космографію; на третьому курсі цього факультету – методику неживої природи. У затверджених на 1929/1930 н.р. циклових комісіях (кафедр іще не існувало) І.С. Педан обраний заступником голови агробіологічної циклової комісії.

За Наказом директора ІНО, з 11.06.1930 р. І.С. Педану надана відпустка для участі в геологічній експедиції. Наказів за вересень-листопад 1930-го року поки що не виявлено. Але саме в цей період, коли ПІНО було перетворене на ПІСВ, Ілько Сергійович залишає роботу в нашому навчальному закладі.

Із 1932 р., після закінчення аспірантури, працював в Укргеолтресті, зокрема, проводив дослідження родовища ільменітів на Житомирщині.

26 липня 1938 р. його було заарештовано за звинуваченням у контрреволюційній шкідницькій діяльності й 9 березня 1939 р. військовим трибуналом Київського особливого військового округу засуджено на 8 років позбавлення волі, 3-х років урізання прав, та конфіскації майна. Відправлений у табори на лісоповал (в Зауралля). Невдовзі термін покарання був зменшений до 5 років, і до серпня 1943 р. І.С. Педан працював геологом тресту «Востокуглеразведка», на шахті «Букачача» в Забайкаллі, що входила в систему ГУЛАГ. Судимість знята тільки наприкінці 1956 (із заборонаю проживання у великих містах). Реабілітований І.С. Педан у 1957 р.

За не перевіреними даними, помер у Кривому Розі в 1958 р.

Джерела інформації про І.С. Педана:

1. Центральний державний архів вищих органів влади. – Фонд 166. – Опис 12. – Справа 5755.
2. Макаренко Д.Е. І.С. Педан // Геологический журнал. – Киев. – 1996. – № 3–4.
3. Репрессированные геологи. – 3-е изд., испр. и доп., – М.-СПб., 1999. – С. 240.
4. Ващенко Г.Г. Моя автобіографія // Наук. зап. Укр. вільного ун-ту. Філосо. ф-т. – Мюнхен, 1963. – Ч. 7. – С. 5-9. <http://www.dnpgov.ua/id/536/?PHPSESSID=0e8a2db3a51ce32d7d3fa9ff8f4762c8>